

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA
UPRAVA ZA VETERINARSTVO I
SIGURNOST HRANE

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78
Telefon: 61 06 111, Telefax

KLASA: 322-02/22-01/34
URBROJ: 525-09/564-25-5
Zagreb, 10. veljače 2025. godine

PROGRAM NADZIRANJA VISOKOPATOGENE INFLUENCE PTICA U PERADI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Veljača, 2025.
Verzija 3.

SADRŽAJ

- 1. Uvod**
- 2. Pravna osnova za provedbu Programa**
- 3. Ciljevi Programa**
- 4. Objava i trajanje Programa**
- 5. Nadležna tijela i organizacije uključene u provedbu Programa**
- 6. Klinički znakovi influence ptica**
- 7. Provedba Programa i uzorkovanje**
- 8. Sumnja i potvrđeni slučaj influence ptica**
- 9. Nacionalni referentni laboratorij i laboratorijsko pretraživanje**
- 10. Plan provedbe Programa**
- 11. Financiranje**
- 12. Izvješćivanje**

PRILOZI

Obrazac za uzorkovanje domaće perad i na influencu ptica

Dodatak I

Farme kokoši nesilica u kaveznom načinu držanja

Dodatak II

Farme kokoši nesilica u slobodnom uzgoju

Dodatak III

Farme kokoši nesilica u ekološkom i stajskom načinu držanja

Dodatak IV

Nadziranje temeljeno na riziku- Popis općina i broj objekata određenih za uzorkovanje

1. Uvod

Influenca ptica (IP) je vrlo kontagiozna zarazna bolest domaće peradi i drugih ptica koju uzrokuje tip A virusa influence. Osobito su opasni visoko patogeni sojevi virusa IP (VPIP), koji nastaju mutacijom nisko patogenih sojeva virusa IP (NPIP) podtipova H5 i H7. Virusi VPIP u zaraženim jatima peradi uzrokuju i stopostotna uginuća. Od VPIP podtipa H5N1, osim ptica i peradi, do sada je oboljelo više vrsta sisavaca, uključujući i čovjeka. Smrtnost u ljudi iznosi preko 50%, a epidemiološki podaci ukazuju da su sve zaražene osobe bile u dodiru sa zaraženom peradi.

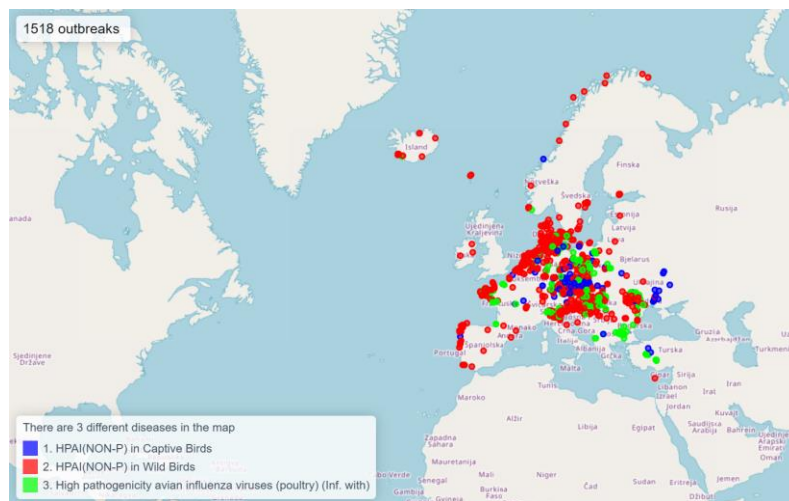
Određene vrste divljih ptica (naročito migratorne ptice vodarice kao npr. patke i guske) prirodni su domaćini virusa te predstavljaju stalne rezervoare virusa NPIP i mogući su izvor zaraze za domaću perad, a posredno i druge životinje i ljude. Divlje vodarice selice virus IP najčešće prenose tijekom sezonskih migracijskih kretanja, a da pritom najčešće ne pokazuju znakove bolesti. Ovaj rizik je tim veći što mjere koje bi mogle zaustaviti ili smanjiti cirkulaciju virusa IP u divljih ptica u prirodi trenutno ili nisu poznate ili su neprimjenjive. Međutim, temeljem uvida u nazočnost, učestalost i rasprostranjenost virusa IP u divljih ptica može se pravodobno pristupiti sprječavanju unosa i prijenosa ovih virusa u uzgoje domaće peradi.

Zbog prisutnosti virusa IP u divljih ptica postoji kontinuirana opasnost od izravnog ili neizravnog unošenja virusa IP na gospodarstva na kojima se drži perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu. Također postoji rizik od širenja virusa IP sa zaraženog gospodarstva na druga gospodarstva. Rezultati dosadašnje provedbe Programa nadziranja IP i znanstvena istraživanja ukazuju da su određene vrste i kategorije peradi u uzgoju izložene većem riziku od zaražavanja virusima IP, uzimajući u obzir lokaciju gospodarstva i druge čimbenike rizika.

Epidemiološka situacija u državama članicama Europske unije i drugim europskim zemljama

Europa je trenutno zahvaćena **jesensko-zimskim epidemijskim valom influence ptica** koji je započeo još krajem ljeta (srpanj-rujan 2021.godine) potvrdom prvih slučajeva VPIP, podtipa H5N1 kod domaćih i divljih ptica u Rusiji, nakon čega su brojne europske države počele pojačano prijavljivati VPIP, podtip H5N1 u divljih ptica, a potom i slučajeve u peradi. Tijekom 2024. VPIP je potvrđena u sljedećim DČ EU te drugim europskim zemljama: Albanija, Austrija, Belgija, Bosna, Bugarska, Cipar, Češka, Danska, Farski otoci, Finska, Francuska, Hrvatska, Italija, Island, Irska, Kosovo, Latvija, Litva, Mađarska, Moldavija, Norveška, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Srbija, Švedska, Švicarska, Turska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Ukrajina (u domaće peradi, divljih ptica i ptica u zatočeništvu).

Mapa: Slučajevi VPIP u peradi, divljih ptica i ptica u zatočeništvu u Europskoj uniji i drugim europskim zemljama u periodu od 1.1.2024. do 31.12.2024. godine, prijavljeno putem Sustava za prijavu bolesti životinja Europske komisije (crvene točke- VPIP u divljih ptica, plave točke- VPIP u ptica u zatočeništvu, zelene točke- VPIP u peradi)

Epidemiološka situacija u Republici Hrvatskoj tijekom 2024. godine i početkom 2025. godine

Tijekom 2024. godine potvrđena su tri izbijanja VPIP podtipa H5N1, dva na objektu s tovnim puranima u Brodsko-posavskoj županiji i jedno na manjem objektu s kokošima nesilicama u Zagrebačkoj županiji.

VPIP u divljih ptica u 2024. utvrđena je na ukupno 14 lokacija i to u: Vukovarsko-srijemskoj, Osječko-baranjskoj, Virovitičko-podravskoj, Koprivničko-križevačkoj, Šibensko-kninskoj, Zagrebačkoj županiji i Gradu Zagrebu. VPIP podtipa H5N1 potvrđena je i u studenom kod ptica držanih u zatočeništvu na području Grada Zagreba.

U siječnju 2025. godine na području rijeke Bosut u Vukovarsko-srijemskoj županiji utvrđena je VPIP podtipa H5N1 u uginulog labuda.

2. Pravna osnova za provedbu Programa

- Uredba (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja”) – u daljnjem tekstu: Uredba;
- Zakon o zdravlju životinja (Narodne novine, br. 152/22 i 154/22) – u daljnjem tekstu: Zakon;
- Naredba o provedbi i financiranju mjera sprječavanja, kontrole i nadziranja bolesti životinja na području Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 1/23) – u daljnjem tekstu: Naredba;
- Pravilnik o prijavi bolesti životinja (Narodne novine, broj 55/23) – u daljnjem tekstu: Pravilnik;
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/687 o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila za sprječavanje i kontrolu određenih bolesti s popisa – u daljnjem tekstu: Delegirana uredba 2020/687;
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/689 o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila o nadziranju, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti“ za određene bolesti s popisa i emergentne bolesti – u daljnjem tekstu: Delegirana uredba 2020/689;
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/2002 o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu obavješćivanja i izvješćivanja u Uniji o bolestima s popisa, u pogledu formata i postupaka za podnošenje programa nadziranja u Uniji i programa iskorjenjivanja i izvješćivanje o njima i zahtjeva za priznavanje statusa „slobodno od bolesti” te u pogledu računalnog informacijskog sustava (SL L 412, 8.12.2020.); u daljnjem tekstu: Provedbena uredba 2020/2002;

- Naredba o mjerama za sprječavanje pojave i širenja influence ptica na području Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 138/23 i 55/24)*.

** Primjenjuje se zadnja važeća Naredba o mjerama za sprječavanje pojave i širenja influence ptica na području Republike Hrvatske*

3. Ciljevi Programa

Ciljevi Programa nadziranja visokopatogene influence ptica u peradi u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Program) određeni su Prilogom II Delegirane uredbe 2020/689 budući da je visokopatogena influenza ptica bolest kategorije A za koju je potreban obavezan program nadziranja uspostavljen od strane nadležnih tijela svih država članica EU.

Ciljevi nadziranja VPIP su:

- rano otkrivanje bolesti i
- nadziranje na temelju procjene rizika,

a mogu se podijeliti u tri osnovne komponente:

- ✓ ***Komponenta 1. Rano otkrivanje VPIP u peradi (provođenjem pasivnog nadziranja)***
- ✓ ***Komponenta 2. Aktivno nadziranje na temelju procjene rizika radi otkrivanja VPIP***
- ✓ ***Komponenta 3. Aktivno nadziranje cirkulirajućih virusa NPIP koji su skloni mutacijama u visoko patogene oblike, a mogu se lako proširiti među jatima peradi***

4. Objava i trajanje Programa

Program je objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane (u daljnjem tekstu: MPŠR, UVSH).

Program se provodi kontinuirano, tijekom tekuće kalendarske godine.

5. Nadležna tijela i organizacije uključene u provedbu Programa

- ✓ Priprema, organizacija i koordinacija provedbe Programa te izvješćivanje u nadležnosti su MPŠR, UVSH.
- ✓ Laboratorijsko pretraživanje uzoraka provodi Centar za peradarstvo Hrvatskog veterinarskog instituta, Heinzelova 55, Zagreb.
- ✓ Uzimanje i dostavu uzoraka provodi ovlaštena veterinarska organizacija za područje svoje nadležnosti.
- ✓ Mjere određene u slučaju sumnje i potvrđenog slučaja VPIP provodi ovlaštena veterinarska organizacija za područje svoje nadležnosti.
- ✓ Postupanje u slučaju sumnje i potvrđenog slučaja bolesti određuju veterinarski inspektori Državnog inspektorata Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: veterinarski inspektori).

- ✓ Za nadzor i kontrolu provedbe zaduženi su veterinarski inspektori u okviru svoje nadležnosti.

Za potrebe ovoga Programa nadležnim tijelom smatra se MPŠR, UVSH.

6. Klinički znakovi influence ptica

Klinički znakovi su vrlo različiti i ovise o čimbenicima kao što su virulencija uzročnog virusa, pogođena vrsta, dob, spol, druge prisutne bolesti, okoliš.

Rani znakovi bolesti mogu uključiti smanjeno uzimanje vode i hrane i relativno nisku stopu smrtnosti. Alternativno, bolest se u jatu može iznenada pojaviti te veliki broj ptica može uginuti bez ikakvih znakova bolesti ili s minimalnim znakovima potištenosti, inapetence, nakostriješenog perja i povišene temperature. Klinički znakovi bolesti jače su izraženi u ptica koje duže prežive. Vrijeme kad se razvijaju klinički znakovi ovisi o virusu i početnoj zaraznoj dozi, domaćinu i načinu držanja. Virus se širi sporije u kavezno držanih nesilica ili ptica koje se drže na otvorenom u usporedbi s nastambama u kojima se drže brojleri.

Nesilice zaražene s virusom VPIP u početku mogu nesti jaja s mekom ljuskom, ali nesenje ubrzo prestaje. Bolesne ptice često sjede ili stoje u polusvjesnom stanju s glavom koja dotiče pod. Krijeste i podbradci su edematozni i cijanotični i na vrhovima mogu imati točkasta krvarenja. Učestao je profuzni vodenasti proljev i ptice su jako žedne. Disanje može biti otežano i može se vidjeti pojačano suženje. Na dijelovima kože koji nisu pokriveni perjem mogu se vidjeti hemoragije. Stopa smrtnosti u jatu varira od 50 do 100%.

Znakovi VPIP u brojlera često su manje uočljivi nego u druge peradi i obično uključuju jaku potištenost, inapetencu, a značajan porast smrtnosti može biti prvi uočeni znak abnormalnosti. Otok glave i vrata i neurološki znakovi kao što su tortikolis i ataksija također se mogu uočiti.

VPIP u purana je slična onoj u druge domaće peradi i ptica u zatočeništvu, ali se čini da su u pura neki virusi VPIP virulentniji od drugih virusa VPIP.

U gusaka zaraženih s virusom VPIP znakovi potištenosti, inapetence i dijareje slični su onima u nesilica, premda često popraćeni otečenim sinusima. Mlađe ptice mogu pokazivati neurološke znakove.

Patke zaražene virusom VPIP ne moraju pokazivati kliničke znakove, ali je za neke sojeve objavljeno da uzrokuju kliničke znakove jednake onima u gusaka, s određenom stopom smrtnosti.

7. Provedba Programa

✓ Komponenta 1. Rano otkrivanje VPIP u peradi (provođenjem pasivnog nadziranja)

Pasivno nadziranje uključuje redovito testiranje uzoraka prikupljenih od uginule i/ili bolesne peradi, a provodi se kontinuirano na području cijele zemlje, u svih vrsta i kategorija peradi, u slučajevima:

- promjena uobičajenih parametara proizvodnje (smanjena proizvodnja jaja tj. pad nesivosti) te zdravstvenih parametara (povećana stopa uginuća, smanjen unos hrane i vode)
- kliničkih znakova ili post mortem promjena koje upućuju na VPIP.

Vrsta uzorka prema komponenti 1

- brisevi dušnika/ždrijela i brisevi kloake odnosno uginule životinje (lešine) za virološku metodu pretraživanja

Vrijeme uzorkovanja prema komponenti 1

- kontinuirano tijekom cijele godine

Vrsta peradi određena za uzorkovanje prema komponenti 1

- sve vrste i proizvodne kategorije peradi

Broj peradi za uzorkovanje prema komponenti 1

Standardni set uzoraka za virološko pretraživanje uzoraka prikupljenih od uginule i/ili bolesne peradi je:

- najmanje 5 uzoraka uginulih ptica, ako ih ima i/ili
- najmanje 10 brisova dušnika/ždrijela i 10 brisova kloake.

Ukoliko se na objektu nalazi manji broj životinja, uzorke je potrebno uzeti od svih sumnjivih (oboljelih ili uginulih) životinja.

✓ **Komponenta 2. Aktivno nadziranje na temelju procjene rizika radi otkrivanja VPIP**

Otkrivanje VPIP posebno u onih vrsta peradi koje u pravilu ne pokazuju kliničke znakove bolesti (patke, guske i ostale vrste iz reda *Anseriformes*).

Komponenta 2 Programa se primjenjuje na području cijele zemlje na sljedećim vrstama i kategorijama peradi:

1. patke za rasplod - svi rasplodni objekti s više od 50 peradi na području cijele RH
2. patke za tov - svi tovni objekti s više od 100 peradi na području cijele RH
3. guske za rasplod - svi rasplodni objekti s više od 30 peradi na području cijele RH
4. guske za tov - svi objekti s više od 30 peradi na području cijele RH
5. perad koja pripada vrstama iz reda *Anseriformes* (patkarice ili guščarice) ili prepelicama koja se uzgaja radi opskrbe pernatom divljači za puštanje u divljinu - (svi uzgoji na području cijele RH).

Vrsta uzorka prema komponenti 2

- brisevi dušnika/ždrijela i brisevi kloake odnosno uginule životinje (lešine) za virološko pretraživanje

Vrijeme uzorkovanja prema komponenti 2

- od listopada do prosinca 2025. godine, sva jata se uzorkuju jednom godišnje

Broj peradi za uzorkovanje prema komponenti 2

Brisevi za virološku pretragu uzimaju se od svih proizvodnih kategorija pataka, gusaka (uključujući i divlje patke u uzgoju) i to od **20 ptica**. Veći broj uzoraka u pataka i gusaka, u usporedbi s brojem ptica prema prevalenciji, potreban je zbog niže osjetljivosti dijagnostičkog testa kada se koristi u ptica vodarica.

Ako na objektu postoji više od jedne nastambe, uzorci se uzimaju iz svih nastambi i to od **10 ptica po nastambi**.

Kategorija peradi	Sukladno Programu komponenta 2	Vrsta uzorka	Broj uzoraka za objekt s jednom nastambom	Broj uzoraka za objekt s više nastambi (po nastambi)
Rasplodne patke	sva rasplodna jata pataka na području cijele RH (intenzivna jata; više od 50 jedinki pojedine kategorije)	Bris dušnika/ždrijela i bris kloake	20 briseva dušnika/ždrijela i 20 briseva kloake	10 briseva dušnika/ždrijela i 10 briseva kloake
Rasplodne guske	sva rasplodna jata gusaka na području cijele RH (intenzivna jata; više od 30 jedinki pojedine kategorije)	Bris dušnika/ždrijela i bris kloake	20 briseva dušnika/ždrijela i 20 briseva kloake	10 briseva dušnika/ždrijela i 10 briseva kloake
Tovne patke	sva rasplodna jata pataka na području cijele RH (intenzivna jata; više od 100 jedinki pojedine kategorije)	Bris dušnika/ždrijela i bris kloake	20 briseva dušnika/ždrijela i 20 briseva kloake	10 briseva dušnika/ždrijela i 10 briseva kloake
Tovne guske	sva rasplodna jata gusaka na području cijele RH (intenzivna jata; više od 30 jedinki pojedine kategorije)	Bris dušnika/ždrijela i bris kloake	20 briseva dušnika/ždrijela i 20 briseva kloake	10 briseva dušnika/ždrijela i 10 briseva kloake
Perad koja pripada vrstama iz reda Anseriformes (patkarice ili guščarice) ili prepelicama koja se uzgaja radi opskrbe pernatom divljači za puštanje u divljinu	svi uzgoji na području cijele RH	Bris dušnika/ždrijela i bris kloake	20 briseva dušnika/ždrijela i 20 briseva kloake	10 briseva dušnika/ždrijela i 10 briseva kloake

✓ **Komponenta 3. Aktivno nadziranje cirkulirajućih virusa NPPI koji su skloni mutacijama u visoko patogene oblike, a mogu se lako proširiti među jatima peradi**

Ciljano uzorkovanje i testiranje na infekciju virusom niskopatogene influence ptica provodi se na sljedećim vrstama i kategorijama peradi:

kokoši nesilice u kaveznom načinu držanja

- popis objekata u Dodatku I ovoga Programa
- slobodnim odabirom određen je 40 objekata na kojem se mora provesti uzorkovanje

kokoši nesilice u slobodnom uzgoju

- popis objekata u Dodatku II ovoga Programa
- slobodnim odabirom određena su 27 objekata na kojima se mora provesti uzorkovanje

kokoši nesilice u stajskom i ekološkom uzgoju

- popis objekata u Dodatku III ovoga Programa
- slobodnim odabirom određena su 27 objekta na kojima se mora provesti uzorkovanje

rasplodne kokoši

- svi objekti s više od 250 peradi, na području cijele RH

tovni purani

- svi objekti s više od 200 peradi, na području cijele RH

rasplodni purani

- svi objekti s više od 30 peradi, na području cijele RH

mješovita ekstenzivno držana jata peradi u naseljima na lokacijama visokog rizika u odnosu na rizik od pojave i unosa virusa

- popis općina i broj objekata određenih za uzorkovanje u Dodatku IV ovoga Programa
- slobodnim odabirom potrebno je odabrati određen broj objekata na kojima se ekstenzivno drži 20 i više komada peradi različitih vrsta (kokoši i/ili purani obavezno uključujući i domaće ptice vodarice (patke i/ili guske))
- uzorkovanje ekstenzivno držane peradi provoditi će se sukladno epidemiološkoj situaciji u odnosu na pojavu i širenje VPIP u periodu tijekom kojeg nije određeno zabranjeno držanje peradi na otvorenom
- Programom je obuhvaćeno pretraživanje 204 objekta s mješovitim jatom peradi: kokoši, purana i domaćih vodarica smještenih na lokacijama visokog rizika na području 43 općine/grada u 13 županija.

Vrsta uzorka prema komponenti 3

- krv za serološko pretraživanje

Vrijeme uzorkovanja prema komponenti 3

- kontinuirano tijekom cijele godine, osim ekstenzivnih uzgoja koji će se uzorkovati u periodu tijekom kojeg nije određeno zabranjeno držanje peradi na otvorenom
- sva jata se uzorkuju jednom godišnje

Broj peradi za uzorkovanje prema komponenti 3

A) kokoši nesilice, rasplodne kokoši, rasplodni purani i tovnj purani

Uzorci krvi za serološku pretragu uzimaju se od svih vrsta i proizvodnih kategorija peradi i to od **10 ptica po objektu**.

Ako na objektu postoji više od jedne nastambe, uzorci se uzimaju iz svih nastambi i to od **5 ptica po nastambi**.

Kategorija peradi	Sukladno Programu komponenta 3	Vrsta uzorka	Broj uzoraka za objekt s jednom nastambom	Broj uzoraka za objekt s više nastambi (po nastambi)
Kokoši nesilice u kaveznom načinu držanja	Dodatak I	Krv	10	5
Kokoši nesilice u slobodnom uzgoju	Dodatak II	Krv	10	5
Kokoši nesilice u ekološkom i				

stajskom načinu držanja	Dodatak III	Krv	10	5
Rasplodne kokoši	sva rasplodna jata kokoši na području cijele RH (intenzivna jata; više od 250 jedinki pojedine kategorije)	Krv	10	5
Rasplodni purani	sva rasplodna jata purana na području cijele RH (intenzivna jata; više od 30 jedinki pojedine kategorije)	Krv	10	5
Tovni purani	sva rasplodna jata purana na području cijele RH (intenzivna jata; više od 200 jedinki pojedine kategorije)	Krv	10	5

B) mješovita ekstenzivno držana jata peradi

U ekstenzivnim uzgojima u kojima se zajedno drže kokoši i/ili purani s vodenom peradi uzorci krvi za serološku pretragu uzimaju se uvijek od kokoši i/ili purana.

Na objektima s ukupnim brojem **20 i više peradi različitih vrsta** među kojima su kokoši i/ili purana u jatu obavezno držani zajedno s vodenom peradi (domaćim pticama vodoricama), treba uzeti krv samo od kokoši i/ili purana (ukupno **10 uzoraka**). Ukoliko je broj kokoši i/ili purana manji od 10, obavezno se uzima krv od svih kokoši i/ili purana.

Kategorija peradi (mješovito jato od ukupno 20 i više komada peradi)	Sukladno Programu komponenta 3	Vrsta uzorka	Broj uzoraka
Objekt s kokošima i vodenom peradi	Dodatak IV	Krv	10 kokoši (ukoliko je broj kokoši manji od 10, uzorkuju se <u>sve</u> kokoši)
Objekt s puranima i vodenom peradi	Dodatak IV	Krv	10 purana (ukoliko je broj purana manji od 10, uzorkuju se <u>svi</u> purani)
Objekt s kokošima, puranima i vodenom peradi	Dodatak IV	Krv	10 bez obzira na vrstu (ukoliko je broj kokoši i purana manji od 10, uzorkuju se <u>sve</u> kokoši i purani)

Kriteriji uzorkovanja

1. Uzorkovanje krvi

Gdje god je moguće treba uzorkovati krv od peradi izležene u tekućoj godini kako bi se dobio uvid u „svježu“ infekciju i izbjegla detekcija protutijela koja su nastala uslijed infekcije iz prethodnih godina.

Uzima se najmanje 2 ml krvi (bez antikoagulanasa). Uzorci krvi tijekom pohrane i dostave u laboratorij, moraju biti držani na temperaturi od 2 do 10 °C. Puna krv nipošto ne smije biti smrznuta kako ne bi došlo do hemolize. **Uzorci moraju biti dostavljeni, uz Obrazac za dostavu uzorka na laboratorijsko pretraživanje (LABNAR) propisan Naredbom i uz popratni Obrazac** (iz Priloga ovoga Programa), u nacionalni referentni laboratorij za influencu ptica u roku od 48 sati. Ukoliko uzorak ne može u tom roku biti dostavljen u

laboratorij potrebno je odvojiti krvni serum te ga smrznuti i u laboratorij dostaviti u smrznutom stanju.

2. Uzimanje briseva

Brisevi kloake moraju biti prekriveni fecesom (optimalno 1g). Ako iz bilo kojeg razloga nije prikladno uzeti bris kloake od živih ptica, kao uzorak može poslužiti pažljivo prikupljen svježi feces.

Brisevi dušnika/ždrijela prikupljaju se iz usne šupljine.

8. Sumnja i potvrđeni slučaj influence ptica

Nadležno tijelo potvrđuje pojavu NPIP i VPIP u peradi sukladno odredbama Zakona i u skladu s Prilogom I Delegirane uredbe 2020/689.

Prijava sumnje i potvrđenog slučaja bolesti

Pri sumnji te potvrđenom slučaju postupa se u skladu s odredbama Pravilnika.

Postupanje kod sumnje i potvrđenog slučaja bolesti

U slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja VPIP u peradi nadležno tijelo određuje mjere sukladno Dijelu II., Poglavlju I. Odjeljcima 1. i 2. te Poglavljima II. i III. Delegirane uredbe 2020/687.

9. Nacionalni referentni laboratorij i laboratorijsko pretraživanje

Nacionalni referentni laboratorij za influencu ptica u koji se dostavljaju uzorci je:

Laboratorij za virologiju i patologiju, Centar za peradarstvo, Hrvatski veterinarski institut

Heinzelova 55, Zagreb 10000

Kontakt telefoni: 01/2440 210;2441 392; 2441 394.

E-mail: influenca.ptica@veinst.hr.

Laboratorijsko pretraživanje uzoraka (serološko i virološko) provodi se u skladu s Prilogom I Delegirane uredbe 2020/687, člankom 6. i Prilogom II Dijelom I, Odjeljkom 9. Delegirane uredbe 2020/689 te u skladu sa smjernicama referentnog laboratorija Europske unije (EURL).

EURL za influencu ptica je:

IZSVE

Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Venezie,
Legnaro,
Italija.

10. Plan provedbe Programa

Svaka ovlaštena veterinarska organizacija nadležna za provođenje komponenti aktivnog nadziranja u skladu s odredbama ovog Programa, dužna je dostaviti Plan provedbe na način

da je najkasnije do zadnjeg dana u veljači tekuće kalendarske godine na e- mail adresu: tihana.miskic@mps.hr, potrebno dostaviti sljedeće informacije:

1. broj objekata koji se nalaze na području nadležnosti, a s kojih će perad biti uzorkovana u skladu s komponentama 2. i 3. ovog Programa i to zasebno za svaku vrstu i kategoriju peradi (osim za kokoši nesilice u kaveznom, slobodnom, stajskom i ekološkom načinu držanja za koje se popis farmi nalazi u Dodatcima I., II i III. te za ekstenzivna mješovita jata peradi koja se nalaze u područjima visokog rizika u skladu s komponentom 3B) i Dodatkom IV. ovog Programa),

2. popis objekata određenih Dodatcima I. II. i III. (farme kokoši nesilice u kaveznom, slobodnom, stajskom i ekološkom načinu držanja) koje više nisu aktivne, u cilju određivanja zamjenskih objekata na kojima će se provoditi uzorkovanje,

3. poteškoće u pronalasku objekata koje udovoljavaju kriterijima komponente 3B) i Dodatka IV. ovog Programa (zajedno držanje kokoši i/ili purana s vodenom peradi u određenim općinama i/ili gradovima), u cilju određivanja dodatnih područja na kojima će se provoditi zamjensko uzorkovanje u skladu s procjenom rizika.

O provedenom uzorkovanju na zamjenskim objektima ili područjima, nadležna ovlaštena veterinarska organizacija mora obavijestiti MPŠR, UVSH (adresa elektronske pošte: tihana.miskic@mps.hr) i Hrvatski veterinarski institut, Centar za peradarstvo (adresa elektronske pošte: influenca.ptica@veinst.hr) te u Napomeni Obrasca za uzorkovanje navesti da se radi o zamjenskom objektu ili području.

11. Financiranje

Troškovi provedbe Programa podmiruju se u potpunosti iz sredstava državnog proračuna.

Program se djelomično sufinancira od strane Europske Unije.

12. Izvješćivanje

1. Nacionalni referentni laboratorij dužan je izvještavati sukladno članku 17. Naredbe i članku 7. Pravilnika.

2. Izvješćivanje se provodi u potpunosti u skladu s odredbama Pravilnika.

Obrazac za uzorkovanje domaće peradi na influencu ptica

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, UPRAVA ZA VETERINARSTVO I SIGURNOST HRANE INFLUENCA PTICA OBRAZAC ZA UZORKOVANJE DOMAĆE PERADI					
PODACI O GOSPODARSTVU NA KOJEM SE PROVODI UZORKOVANJE:					
Datum uzorkovanja:		Naziv objekta:		JIBG:	
Zamjenski objekt: DA/NE		Zamjenski objekt za:			
Subjekt:		Adresa objekta:			
Mjesto:		Općina:		Županija:	
PODACI O VETERINARU I OVLAŠTENJOJ VETERINARSKOJ ORGANIZACIJI KOJA PROVODI UZORKOVANJE:					
Ime i prezime veterinara pošiljatelja uzorka:					
Ovlaštena veterinarska organizacija:					
Telefon:			E-mail:		
PODACI O UZGOJU (zaokružiti 1., 2., 3., 4. ili 5.):					
KOMPONENTA 2 Programa					
1. Tovna i rasplodna jata pataka i gusaka:					
rasplodne patke ☐		tovne patke ☐		rasplodne guske ☐	
peradi koja pripada vrstama iz roda Anseriformes (patkarice ili gušćarice) ili prepelicama koja se uzgaja radi opskrbe pernatom divljači za puštanje u divljinu ☐					
Napomena:					
KOMPONENTA 3 Programa					
2. Prema Dodatcima I, II i III Programa (kokoši nesilice):					
kokoši nesilice kavezni uzgoj ☐		kokoši nesilice slobodan uzgoj ☐		kokoši nesilice ekološki uzgoj ☐	
broj objekata na gospodarstvu: _____		broj objekata na gospodarstvu: _____		broj objekata na gospodarstvu: _____	
broj uzorkovane peradi: _____		broj uzorkovane peradi: _____		broj uzorkovane peradi: _____	
Napomena:					
3.A Prema Dodatku IV Programa (ekstenzivno držano 20 i više komada peradi, obavezno uključujući i patke i/ili guske):					
kokoši nesilice ☐		rasplodne kokoši ☐		rasplodni purani ☐	
broj uzorkovane peradi: _____		broj uzorkovane peradi: _____		broj uzorkovane peradi: _____	
Napomena:					
3.B Prema Dodatku IV Programa- Naznačiti ostale vrste i kategorije vodene peradi koje se nalaze na gospodarstvu:					
rasplodne patke ☐		tovne patke ☐		rasplodne guske ☐	
Napomena:					
4. Tovna i rasplodna jata kokoši i purana:					
rasplodne kokoši ☐		rasplodni purani ☐		tovni purani ☐	
broj objekata na gospodarstvu: _____		broj objekata na gospodarstvu: _____		broj objekata na gospodarstvu: _____	
broj uzorkovane peradi: _____		broj uzorkovane peradi: _____		broj uzorkovane peradi: _____	
Napomena:					
5. Druge vrste peradi i pernate divljači:					
fazani ☐		prepelice ☐		jarebice ☐	
drugo: navesti _____					
CIEPLJENJE:					
Newcastleska bolest		Naziv i proizvođač cjepiva:		Datum cijepljenja:	
Broj cijepljene peradi: _____					
PODACI O UZORKOVANJU:					
Svrha uzorkovanja:					
Aktivno nadziranje (po Programu 2023.): ☐					
Pasivno nadziranje (po Programu 2023.): ☐ Obavezno dodatno dostaviti i Labnar!					
Dodatno uzorkovanje zbog nalaza VPIP podtipa H5/H7: ☐					
Broj peradi uzorkovanih na objektu:					
Gosp. ima više nastambi: ☐		Ako da, koliko:		Broj uzork. ptica po nastambi:	
IDENTIFIKACIJA UZORKA					
Redni broj uzorka	Oznaka uzorka	Vrsta/kategorija peradi	Dob	Oznaka nastambe (ukoliko ih je više)	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
Mjesto i datum:					
Potpis i pečat:					

Dodatak I

Farme kokoši nesilica u kaveznom načinu držanju

Podaci iz Upisnika farmi kokoši nesilica: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=167>

REDNI BROJ	BROJ	JIBG	ADRESA (ULICA I KUĆNI BROJ)	NASELJE, GRAD, OPĆINA	ŽUPANIJA
1.	3HR0089	HR 30026473	Stara Rača 34	Novo Rača	Bjelovarsko- bilogorska
2.	3HR0024	HR 80094373	K. Tomislava 28	Klokočevik	Brodsko- posavska
3.	3HR0007	HR 20093891	Valmade 58	Pula	Istarska
4.	3HR0116	HR 10128308	Kirmenjak 5a	Poreč	
5.	3HR0008	HR 20124816	Ž.Selinger 75	Koprivnica	Koprivničko- križevačka
6.	3HR0020	HR 70149462	1. maja 35	Reka	
7.	3HR0012	HR 50051470	I.G.Kovačića 9	Pribislavec, Čakovec	Međimurska
8.	3HR0035	HR 20060681	Prvomajska 34	Orehovica	
9.	3HR0222	HR 00163044	Kneza Domagoja 18	Čepin	Osječko- baranjska
10.	3HR0270	HR50172791	Josipa Astaloša 89	Dalj	
11.	3HR0078	HR 10018352	Češljakovci 104	Kaptol	Požeško- slavonska
12.	3HR0039	HR 70096357	Mestinjak bb	Vrbnik	Primorsko- goranska
13.	3HR0074	HR 10122369	Brinjani bb	Kutina	Sisačko- moslavačka
14.	3HR0011	HR 10103546	Potravlje 33	Hrvace	Splitsko- dalmatinska
15.	3HR0031	HR 00110604	Sičane 26	Dicmo	
16.	3HR0032	HR 50079429	Blato na cetini 96	Blato ne Cetini, Omiš	
17.	3HR0044	HR 20097021	Gornja Tijarica 163	Tijarica	
18.	3HR0084	HR 10106589	Grabovac bb	Grabovac, Šestanovac	
19.	3HR0087	HR 00106939	Gornja Podstrana bb	Podstrana	
20.	3HR0132	HR 10125764	Cesta Svete Katarine 29	Prgomet	
21.	3HR0064	HR 00128245	Rudani 7	Radonić	Šibensko- kninska
22.	3HR0092	HR 10104227	Pleadini 16 A	Pakovo selo, Drniš	
23.	3HR0010	HR 30120238	Jerovec 162	Ivanec	Varaždinska
24.	3HR0066	HR 10128289	Klenovnik 150	Klenovnik	
25.	3HR0159	HR 20030371	Varaždinska 85	Cestica	
26.	3HR0160	HR 80099492	Dražena Obrstara-Caca 22	Beletinec, Sveti Ilija	
27.	3HR0026	HR 10114207	T. Pejića 51	Gunja	Vukovarsko- srijemska
28.	3HR0139	HR 90036819	Mali Rastovčić 6	Vuka	
29.	3HR0191	HR 00032101	Bijele Klade 10	Vuka	
30.	3HR0212	HR 20095088	Đakovačka 50	Stari Mikanovci	
31.	3HR0333	HR 30183078	Savezne Republike Njemačke 219 A	Vukovar	Zadarska
32.	3HR0097	HR 60074240	Vrčići bb	Povljana	
33.	3HR0017	HR 30092621	Ribnica 201	Novo Čiče, Velika Gorica	Zagrebačka
34.	3HR0034	HR 50123090	Josipa Cobovića 43A	Deanovec	
35.	3HR0048	HR 70108717	Volavje 32	Jastrebarsko	
36.	3HR0049	HR 20123083	Donjozelinska bb	Donja Zelina	
37.	3HR0052	HR 90117108	Omladinska 25	Graberje Ivaničko	
38.	3HR0055	HR 50104233	Ribnica 202	Novo Čiče, Velika Gorica	
39.	3HR0095	HR 20117090	Duga ulica bb	Kloštar Ivanić	
40.	3HR0258	HR 20098458	Krapinska 41 E	Donja Bistra	

Dodatak II

Farme kokoši nesilica u slobodnom uzgoju

Podaci iz Upisnika farmi kokoši nesilica: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=167>

REDNI BROJ	BROJ	JIBG	ADRESA (ULICA I KUĆNI BROJ)	NASELJE, GRAD, OPĆINA	ŽUPANIJA
1.	1HR0388	HR 60163323	Donji Borčec 2	Zagreb	Grad Zagreb
2.	1HR0311	HR 30180438	Vl. Gortana bb	Pazin	Istarska
3.	1HR0390	HR 90142090	Salambati 50	Svetivinčenat	
4.	1HR0378	HR 30163333	Kolići 26	Josipdol	Karlovačka
5.	1HR0165	HR 30151358	Jurjevec 9	Krapinske Toplice	Krapinsko- zagorska
6.	1HR0387	HR 80071482	Krapinica 3a	Budinščina	
7.	1HR0395	HR 20068098	Ervenik Zlatarski 74 A	Zlatar Bistrica	
8.	1HR0334	HR 90008230	Josipa Bana Jelačića 80	Brezik Našički, Našice	Osječko- baranjska
9.	1HR0325	HR 10143570	Volnik bb	Cres	Primorsko- goranska
10.	1HR0383	HR 90097412	Sičane 26	Dicmo	Splitsko- dalmatinska
11.	1HR0391	HR 00155199	Ruda 297	Otok	
12.	1HR0166	HR 50066647	Druškovec Humski 60	Hum na Sutli	Varaždinska
13.	1HR0194	HR 70154144	Vladimira Nazora 279	Slatina	Virovitičko- podravska
14.	1HR0199	HR 20023999	Lipovačka 101	Čačinci	
15.	1HR0221	HR 90083543	Braće Radića 83, Bakić	Slatina	
16.	1HR0252	HR 50166263	Brezovljani Vojlovički 15	Čačinci	
17.	1HR0282	HR 10115843	Toljani 24	Drenovci	Vukovarsko- srijemska
18.	1HR0283	HR 00154151	Vinkovačka 25	Jarmina	
19.	1HR0288	HR 10178495	Ul. Braće Radića 36	Mohovo	
20.	1HR0291	HR 20023694	Falićevci 45	Privlaka	
21.	1HR0313	HR 50180776	OPG Mravunac	Vođinci	
22.	1HR0314	HR 10181056	dr. Franje Tuđmana 48	Sotin	
23.	1HR0392	HR 30189429	Kneza Domagoja 32	Rokovci	
24.	1HR0393	HR 10190347	Branislava Nušića 33	Srijemske Laze	
25.	1HR0394	HR 50102840	Hrvatskih branitelja 21	Bapska	
26.	1HR0203	HR 30159525	Poslovna zona Grabi	Poličnik	Zadarska
27.	1HR0174	HR 90091934	Moslavačka 86 a	Križ	Zagrebačka

Dodatak III

Farme kokoši nesilica u ekološkom i stajskom načinu držanja

Podaci iz Upisnika farmi kokoši nesilica: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=167>

REDNI BROJ	BROJ	JIBG	ADRESA (ULICA I KUĆNI BROJ)	NASELJE, GRAD, OPĆINA	ŽUPANIJA
1.	2HR0173	HR 50034961	J.J. Strossmayera 42 a	Kruševica, Slavonski Šamac	Brodsko- posavska
2.	2HR0198	HR 30057951	Svetog Marka 166	Trnjani	
3.	2HR0421	HR 10185004	Belci 61	Pazin	Istarska
4.	2HR0397	HR 80190374	Stjepana Radića 109	Hlebine	Koprivničko- križevačka
5.	0HR0267	HR 60087876	Golubovečka 44	Donja Stubica	Krapinsko- zagorska
6.	0HR0338	HR 60087876	Golubovečka 44	Donja Stubica	
7.	2HR0012	HR 50051470	I.G.Kovačića 9	Pribislavec, Čakovec	Međimurska
8.	2HR0183	HR 40003685	Donji Pustakovec 90	Prelog	
9.	2HR0184	HR 60003698	Palinovec 1	D. Kraljevec	
10.	2HR0320	HR 10164175	Čehovec 121	Prelog	
11.	0HR0271	HR80175891	Ruđera Boškovića 70	Kotoriba	
12.	2HR0231	HR 10147238	I. L. Ribara 94, Kešinci	Semeljci	Osječko- baranjska
13.	2HR0298	HR 00083694	Doljanska 62a	Kešinci, Semeljci	
14.	2HR0214	HR 90161304	Orehovica bb	Rijeka	Primorsko- goranska
15.	2HR0175	HR 10099151	Cerje Letovaničko 21	Lekenik	Sisačko- moslavačka
16.	2HR0264	HR 50174122	DUGO SELO LASINJSKO 80	Gvozd	
17.	2HR0437	HR 30018602	Križ Hrastovački 10 B	Petrinja	
18.	0HR0436	HR 10184488	Kralja Zvonimira 1	Mošćenica	
19.	2HR0164-2	HR 50151536	Dravska bb	Sveti Đurđ	Varaždinska
20.	2HR0164-4	HR 50151536	Dravska bb	Sveti Đurđ	
21.	2HR0202	HR 00132621	V. Čolje 114, Ključ	Novi Marof	
22.	2HR0239-	HR 50151536	Dravska bb	Sveti Đurđ	
23.	2HR0276	HR10121559	Dišinac bb	Stari Mikanovci	Vukovarsko- srijemska
24.	2HR0379	HR 30103634	Kolodvorska 74	Stari Mikanovci	
25.	2HR0148	HR 50039206	Dubravička 13	Harmica, Šenkovec	Zagrebačka
26.	2HR0321	HR 90148441	Braće Radića 14	Velika Gorica	
27.	0HR0376	HR 30188801	Volavje 50	Jastrebarsko	

Dodatak IV

Nadziranje temeljeno na riziku- Popis općina/gradova i broj objekata određenih za uzorkovanje

Redni broj	Općina ili Grad	Godina u kojoj je bolest potvrđena u peradi	Broj objekata određenih za uzorkovanje	Županija
1.	Čazma		7	Bjelovarsko - bilogorska
2.	Štefanje		2	
3.	Garešnica		9	
4.	Končanica		5	
5.	Oriovac	2024.	6	Brodsko - podravska
6.	Bebrina		5	
7.	Brodski Stupnik	2023.	6	
8.	Draganić		4	Karlovačka
9.	Novigrad Podravski	2020.	3	Koprivničko - križevačka
10.	Zabok	2017.	7	Krapinsko - zagorska
11.	Bedekovčina		7	
12.	Donja Stubica		9	
13.	Sveti Križ Začretje		2	
14.	Čakovec		8	Međimurska
15.	Orehovica		2	
16.	Nedelišće		2	
17.	Prelog		2	
18.	Bilje		2	Osječko - baranjska
19.	Draž		4	
20.	Našice		8	
21.	Đurđenovac		3	
22.	Beli Manastir	2022.	5	
23.	Donji Miholjac		2	
24.	Lipik		2	Požeško - slavonska
25.	Sisak	2021.	13	Sisačko - moslavačka
26.	Lipovljani		4	
27.	Cestica		3	Varaždinska
28.	Trnovec Bartolovečki		4	
29.	Sveti Đurđ		4	
30.	Pitomača	2017.	2	Virovitičko - podravska

31.	Zdenci		5	
32.	Ilok		4	Vukovarsko - srijemska
33.	Lovas		2	
34.	Borovo		2	
35.	Tompojevci		3	
36.	Trpinja		3	
37.	Tordinci	2017.	7	
38.	Velika Gorica	2017.	6	Zagrebačka
39.	Rugvica		16	
40.	Orle		5	
41.	Jastrebarsko		2	
42.	Stupnik	2022.	2	
43.	Ivanić- Grad	2024.	5	
UKUPNO:			204	